

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th January, 2025

**O'QUVCHILARDA MUSIQA TINGLASH KO'NIKMALARINI
SHAKLLANTIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN
FOYDALANISH USULLARI**

Abduvaxobova Zuxra Abduqahhor qizi

Namangan davlat pedagogika instituti

Musiqa ta'limi va san'at yo'nalishi magistratura 1-kurstalabasi

Annotatsiya:

Musiqa ta'limida innovatsion texnologiyalarning integratsiyasi o'quvchilar musiqa tinglash ko'nikmalarini rivojlantirish usullarini tubdan o'zgartirdi. Ushbu maqola ushbu ko'nikmalarni rivojlantirish uchun texnologiyalardan foydalanish usullarini o'rganadi va interaktiv platformalar, multimedia resurslari kabi raqamli vositalarning musiqani chuqurroq tushunishga qanday yordam berishini ta'kidlaydi. Hozirgi tadqiqotlar va amaliyot tahlillari orqali maqola o'qituvchilar uchun qimmatli tavsiyalarni taqdim etadi.

Kalit so'zlar: Musiqa ta'limi, innovatsion texnologiyalar, musiqa tinglash ko'nikmalari, raqamli vositalar, multimedia resurslari, o'quvchi faolligi.

XXI asrda ta'lim rivoji texnologiyalarning integratsiyasi bilan chambarchas bog'liq. Musiqa ta'limi sohasida innovatsion texnologiyalar o'qitish va o'rganishning yangi yo'llarini ochib berdi. Musiqa tinglash ko'nikmalarini rivojlantirish musiqa ta'limining asosiy jihatlaridan biri bo'lib, o'quvchilarni musiqani tahlil qilish, talqin qilish va qadrlash qobiliyatlarini oshiradi. Ushbu maqola ushbu ko'nikmalarni rivojlantirish uchun innovatsion texnologiyalardan qanday foydalanish mumkinligini o'rganadi va nazariy bilimlar hamda amaliy strategiyalarni taqdim etadi.

Ko'plab tadqiqotlar texnologiyalarning musiqa ta'limiga ta'sirini ta'kidlaydi. Tadqiqotchilar musiqa tahlil qilish ilovalari va oqim platformalari an'anaviy o'qitish usullarini qanday o'zgartirganini ko'rsatadi. SmartMusic va Noteflight kabi interaktiv platformalardan foydalanish o'quvchilarning faolligi va tushunishini oshirishi isbotlangan. Bundan tashqari, video va audio tahlil vositalari kabi

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th January, 2025

multimedia resurslari o`quvchilarga musiqaning murakkab tushunchalarini samarali ravishda tushunish imkonini beradi. Ammo texnologiyalardan foydalanishdagi asosiy to'siqlar texnologik imkoniyatlar va o'qituvchilarning tayyorgarligiga bog'liq. Ushbu tadqiqot musiqa ta'limida innovatsion texnologiyalardan foydalanishni o'rganish uchun aralash usullarni qo'lladi:

So'rovnoma: 50 nafar musiqa o'qituvchilariga texnologiyalardan musiqa tinglash ko'nikmalarini o'rgatishda foydalanish tajribalarini o'rganish uchun so'rovnoma tarqatildi.

Ish Tajribasi: Innovatsion texnologiyalarni o'quv dasturiga integratsiya qilgan uchta maktab o'rganildi.

O`quvchilar Baholashlari: Ushbu texnologiyalardan foydalanishdan oldin va keyin testlar o'tkazilib, o`quvchilarning ko'nikmalari baholandi.

Intervyular: O`quvchilar bilan yarim tuzilmali intervyular ularning tajribalarini o'rganish uchun o'tkazildi.

O`quvchilarda musiqa tinglash ko'nikmalarini shakllantirishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish usullari

Innovatsion texnologiyalar o`quvchilarda musiqa tinglash ko'nikmalarini shakllantirishda dars jarayonini samarali va qiziqarli qilish imkonini beradi. Quyida bu yo'nalishda texnologiyalardan foydalanishning samarali usullari keltirilgan:

Raqamli audio platformalardan foydalanish

- Tavsif: Spotify, YouTube Music yoki Apple Music kabi platformalar musiqaning turli janrlari va tarixiy arxivlariga kirish imkonini beradi.

- Qo'llash:

- Maxsus mavzularga mos playlistlar yaratish.

- Foyda: O`quvchilarda musiqiy elementlarni chuqurroq tushunish va qadrlash ko'nikmalari rivojlanadi.

Interaktiv musiqa ilovalari

- Tavsif: EarMaster, Soundtrap yoki Musictheory.net kabi ilovalar intervalni aniqlash, ritmni tushunish va boshqa musiqiy ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi.

- Qo'llash:

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th January, 2025

- Kundalik yoki haftalik topshiriqlar orqali musiqiy elementlarni amalda mustahkamlash.

- Ilovalardagi o'yin shaklidagi funksiyalardan foydalanib o'quvchilarni rag'batlantirish.

- Foyda: Musiqani faol tinglash va qiziqishni oshirishga yordam beradi.

Virtual va qo'shimcha haqiqat texnologiyalari (VR va AR)

- Tavsif: VR va AR vositalari orqali o'quvchilar konsertlar, orkestr ijrolarini virtual muhitda tomosha qilish imkoniga ega bo'ladilar.

- Qo'llash:

- VR ko'zoynaklar orqali virtual konsertlarni tashkil qilish.

- AR ilovalar yordamida musiqiy asboblarni vizuallashtirish.

- Foyda: O'quvchilarga musiqani haqiqiy muhitda his qilish imkonini beradi.

Onlayn musiqiy hamkorlik vositalari

- Tavsif: Soundtrap yoki BandLab kabi platformalar musiqani birgalikda yaratish va tahlil qilish imkoniyatini taqdim etadi.

- Qo'llash:

- Guruhda musiqiy asarlar yaratish loyihalarini topshirish.

- O'quvchilarga bir-birlarining ishlarini tahlil qilishni o'rgatish.

- Foyda: Hamkorlikda ishlash va musiqiy tahlil ko'nikmalarini rivojlantirish.

Multimedia taqdimotlari va tahlil qilish

- Tavsif: PowerPoint, Prezi yoki Canva kabi dasturlar audio, video va infografikalarni birlashtirilgan taqdimotlar tayyorlash imkonini beradi.

- Qo'llash:

- Yangi musiqiy uslublar yoki bastakorlarni tanishtirish.

- O'quvchilarga musiqiy asarni tahlil qilish uchun o'z taqdimotlarini tayyorlashni topshirish.

oshirish.

Sun'iy intellekt asosidagi vositalar

- Tavsif: AIVA yoki MuseNet kabi AI platformalari musiqani tahlil qilish va yaratishda yordam beradi.

- Qo'llash:

- AI vositalari yordamida musiqaning tuzilishini tushuntirish.

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th January, 2025

- O`quvchilarni AI orqali musiqiy tajribalar yaratishga rag`batlantirish.
- Foyda: O`quvchilarning ijodkorligi va musiqiy kompozitsiyani tushunishi rivojlanadi.

Aqlli sinf texnologiyalari

- Tavsif: Interaktiv doskalar, proyektorlar va ovoz tizimlari musiqa darslarini jonlantirish uchun xizmat qiladi.
- Qo`llash:
- Ovozli va vizual kontentni bir vaqtning o`zida namoyish etish.
- Musiqiy notalarni jonli ijro bilan birga ko`rsatish.
- Foyda: Ko`p hissiyotli va qiziqarli o`quv muhitini yaratish.

Gamifikatsiya (o`yinlashtirish)

- Tavsif: Kahoot!, Rhythm Trainer yoki Music Crab kabi o`yinlar musiqa ta`limini o`yin tarzida qiziqarli qiladi.
- Qo`llash:
- Ritmik o`yinlar orqali vaqt va tan olish ko`nikmalarini rivojlantirish.
- Foyda: O`quvchilarni motivatsiya qiladi va o`quv jarayonini yanada qiziqarli qiladi.

Onlayn kurslar va video darslar

- Tavsif: Coursera, Udemey yoki YouTube kabi platformalarda musiqiy nazariya va tinglash bo`yicha darslar mavjud.
- Qo`llash:
- O`quvchilarga mustaqil o`rganish uchun maxsus modullarni tavsiya qilish.
- Onlayn o`rganilgan mavzular bo`yicha muhokamalar tashkil qilish.
- Foyda: O`quvchilar o`zlarining qiziqishlariga mos ravishda o`qish imkoniga ega bo`ladilar.

Raqamli yozish va qayta eshitish vositalari

- Tavsif: Audacity yoki GarageBand kabi dasturlar ijrolarni yozib olish va tahlil qilish imkonini beradi.
- Qo`llash:
- O`quvchilarga o`z ijrolarini yozib, qayta eshitish topshiriqlarini berish.
- O`z kuchli va zaif tomonlarini aniqlash uchun yozuvlarni tahlil qilish.
- Foyda: O`z-o`zini baholash va musiqiy tanqid ko`nikmalarini rivojlantiradi.

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th January, 2025

Innovatsion texnologiyalarni musiqa ta'limida qo'llash o'quvchilarda musiqa tinglash ko'nikmalarini rivojlantirish, ijodkorlikni oshirish va qiziqishni kuchaytirishda muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Bu usullar an'anaviy darslarni zamonaviy shaklda olib borish va musiqani chuqurroq tushunishga yordam beradi. Natijalar innovatsion texnologiyalarning musiqa ta'limini tubdan o'zgartirish imkoniyatini ko'rsatadi. Raqamli vositalar o'quvchilarga individual ehtiyojlariga moslashtirilgan o'rganish tajribalarini taklif etadi. Ammo, ushbu texnologiyalarni muvaffaqiyatli joriy qilish uchun o'qituvchilarni tayyorlash va infratuzilma uchun investitsiyalar zarur. Topilmalar, shuningdek, texnologiyani an'anaviy o'qitish usullari bilan birlashtirish muhimligini ta'kidlaydi.

Xulosa

Innovatsion texnologiyalar o'quvchilar musiqa tinglash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Raqamli vositalardan foydalanish orqali o'qituvchilar musiqa ta'limini yanada qiziqarli va samarali qilishi mumkin.

Kasbiy tayyorgarlik: O'qituvchilarga texnologiyadan musiqa ta'limida foydalanishni o'rgatish bo'yicha treninglar o'tkazish.

O'quv dasturiga integratsiya: An'anaviy usullar va innovatsion texnologiyalarni birlashtirgan o'quv dasturini ishlab chiqish.

Resurslarga kirish: Maktablarda zarur texnologik vositalar va resurslarga ega bo'lishni ta'minlash.

Uzluksiz tadqiqotlar: Texnologiyalarning musiqa ta'limiga uzoq muddatli ta'sirini o'rganish uchun qo'shimcha tadqiqotlar o'tkazish.

Innovatsion texnologiyalarning integratsiyasi musiqa ta'limida o'quvchilarning musiqiy qobiliyatlarini rivojlantirish uchun cheksiz imkoniyatlarni ochadi.

Adabiyotlar.

1. Mirziyoyev Sh. Qonun ustivorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. Toshkent- "O'zbekiston" -2017. 22-bet
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 21.02.2024 yildagi PF-37-son, <https://lex.uz/docs/-6721144>

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th January, 2025

3. Kichik yoshdagi bolalar xori bilan mashg'ulot o'tkazish usullari. Metodik tavsiyanoma. Tuzuvchilar: Q. Mirzaev, M. Turaeva. –T: 1990 y.
4. Gaziyeu, J. J. (2024). NAMANGAN VILOYATI TARIXI VA MADANIYATI DAVLAT MUZEYI. *Inter education & global study*, (5 (1)), 456-465.
5. Joraxanovich, G. J. (2023). PSYCHOLOGICAL FACTORS OF MUSICAL EDUCATION. *Open Access Repository*, 9(11), 8-10.
6. Собиров, Ю. Б. (2021). МЕТОДЫ ИЗМЕРЕНИЯ КОЭФФИЦИЕНТОВ ОТРАЖЕНИЯ ЗЕРКАЛ И КОЭФФИЦИЕНТОВ ПРОПУСКАНИЯ СТЕКОЛ. *Universum: технические науки*, (10-5 (91)), 5-12.
7. Gaziyeu, J. J. (2021). VOCAL MUSIC OF UZBEK COMPOSERS. In *WORLD SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS* (pp. 260-262).
8. Gaziyeu, J. J. (2021). STYLISTIC FEATURES OF THE WORK OF FRANZ JOSEPH HAYDN. In *АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ* (pp. 215-217).
9. Ахадов, Ж. З., & Абдурахманов, А. А. (2017). Теплоэнергетические параметры и балансовое распределение энергии парового котла солнечных высокотемпературных установок. *Computational nanotechnology*, (1), 71-74.
10. JURAKHONOVICH, G. J., & KARIMBERDIEVICH, R. K. Renewing the System of the Country and the Role and Significance of Art and Culture in Today's New Level of Modernization in Our Life. *JournalNX*, 6(05), 7-9.
11. Шашнева, Е. Н., & Газакова, С. (2021). ОБРАЗОВАНИЕ В КУЛЬТУРЕ ТУРКМЕНИСТАНА. *Печатается по решению редакционно-издательского совета Шуйского филиала ФГБОУ ВО «Ивановский государственный университет»*, 266.
12. Akhmedov, B. (2023). THE FIRST FORMATION PROCESSES OF UZBEK VOCAL PERFORMANCE. *Педагогика и психология в современном мире: теоретические и практические исследования*, 2(8), 126-128.
13. Syfiddinovich, A. B. (2024). MUSIQA CHOLG 'ULARINING ILK SHAKL VA TURLARI. *JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 7(2), 92-96.
14. Sayfiddinovich, A. B. (2023). AESTHETIC EDUCATION TO STUDENTS IN MUSIC CLASSES OF GENERAL SECONDARY SCHOOLS.

Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Bursa, Turkey

Website: econfseries.com

11th January, 2025

15. Rakhimov, I. B. (2024). WAYS TO CREATE AND USE INTERNET RESOURCES IN GEOGRAPHY LESSONS. *Экономика и социум*, (2-1 (117)), 595-599.
16. Rakhimov, I. B. (2024). METHODS FOR DETERMINING THE IMPACT OF LOCAL ENVIRONMENTAL PROBLEMS ON HUMAN HEALTH. *MODERN PROBLEMS AND PROSPECTS FOR ORGANIZING A HEALTHY LIFESTYLE AND PROPER NUTRITION*, 1(01).
17. Ikhtiyor, R. (2024). Using the Kahoot Education Platform to Create E-Learning Resources in Geography Education. *Journal of New Century Innovations*, 67(4), 19-23.
18. Baxtiyor o'g'li, R. I. (2023). UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA GEOGRAFIYANI O'QITISHNING ZAMONAVIY TA'LIM VOSITALARIDAN FOYDALANISH.
19. Абдурахмонов, Б. М. (2023). УЧЕБНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ КЛУБЫ КАК МЕТОДИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ РЕАЛИЗАЦИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПОТЕНЦИАЛА В ВУЗАХ (ИЗ ОПЫТА КЛУБА "ГЕОГРАФ-ИССЛЕДОВАТЕЛЬ"). In *Современное географическое образование: проблемы и перспективы развития* (pp. 384-389).
20. Abduraxmonov, B. M. (2023). TABIIY GEOGRAFIYA DARSLARI UCHUN KARTOGRAFIK KATALOG YARATISH. *Research and education*, 2(5), 319-325.
21. Суслов, В. Г., & Абдурахмонов, Б. М. (2020). Построение урока географии на основе деятельностного подхода. *География и экология в школе XXI века*, (2), 39-42.
22. Акабоев, И. З., Хакимов, М. М., & Турдалиев, И. Э. (2023). ЗНАЧЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ КАРТ В ОХРАНЕ ПРИРОДЫ И ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ. *Экономика и социум*, (6-1 (109)), 593-598.